

Progresjonsplan - Granåsen barnehage SA

Et vedlegg til årsplanen 2023 - 2024

1. Kommunikasjon, språk og tekst.

*«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer»
(Rammeplanen s. 47).*

Vi ønsker at barna utvikler et godt hverdagsspråk og får allsidige og varierte utfordringer med kommunikasjon og språk.

- *Innhold: Språkleker, spill og bøker. Språkgrupper. Sang, rim og regler. Drama. Samlingsstund. Sette ord på handlinger, tanker, følelser og initiativ. Avpasse eget tempo etter barnets dialog.*
- *Skolestartere (Maurklubben) bruker Namsos kommunes plan for lese- og skriveforberedende opplæring som veileder.*

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Billedbøker og bøker med lite tekst • Snakke med barna og bruke begrep og benevnelser på ting vi har rundt oss og ting vi gjør • Enkle sanger, gjerne med bevegelse til • Begrepslæring med bruk av leker og billedkort	• Bøker tilpasset alder og interesse • Enkle, korte lydbøker • Sang, musikk, rim og regler – på cd og i sangsamling • Bruk av konkrete for innlæring av begrep • Forestillinger/konserter • Samtale barn/barn – barn/voksen • Øve på å bruke språket i konfliktløsning	• Bøker tilpasset alder og interesse • Fortsettelsesbøker for førskolebarna • Lydbøker • Sangsamling med varierte sanger, rim og regler • Samtale barn/barn – barn/voksen • Samling rundt tema vi jobber med • Tegne og lekeskrive med barneskrift, lyder og rytme • Ha bokstaver synlige • Øve på å bruke språket i konfliktløsning, forklare handlinger og sette ord på følelser

2. Kropp, bevegelse, mat og helse.

«Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse» (Rammeplanen s. 49).

Barn er aktive, og det er gjennom kroppen de uttrykker seg. Kontakten med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter og det har betydning for sosial kompetanse. Varierte aktiviteter og sunt kosthold har stor betydning for den motoriske utviklingen og for kroppsbeherskelse.

Vi ønsker at barna utvikler positive holdninger til egen kropp, bevegelse og helse.

- Innhold: Tur hver uke. Aktiv bruk av barnehagens uteområde. Balanseleker, dans og bevegelse til musikk – Mini-Røris. Bevist kosthold med grønnsaker og frukt.**

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Kosthold, sunt og variert • God håndhygiene • Nok søvn og hvile • Være med på turer avhengig av årstid, vær, soving • Lære navn på kroppsdelene ved at vi snakker om det i naturlige situasjoner, finger regler m.m • Sette ord på barnas følelser f.eks: jeg ser at du er lei deg	• Kosthold, sunt og variert • God håndhygiene • Hvilestund • Turdager / uteuker • Leker for motorisk utfoldelse ute og inne • Kroppen vår • Allsidig bevegelseserfaring • Akebrett og andre vinteraktiviteter • Skigåing for de som vil, med utgangspunkt i mestring • Snakke om/sette ord på barnas følelser • Begynne å kunne kle på seg selv og være med på å vurdere hvilke klær til hvilket vær	• Kosthold, sunt og variert • God håndhygiene • Hvilestund • Turdager / uteuker • Leker for motorisk utfoldelse ute og inne • Kroppen vår • Hva er bra for oss og hva er ikke fullt så bra • Allsidig bevegelseserfaring • Skigåing og andre vinteraktiviteter • Snakke om/sette ord på barnas følelser • Kunne kle på seg selv og vurdere hvilke klær til hvilket vær • Ordne seg selv på do

3. Kunst, kultur og kreativitet.

«I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk» (Rammeplanen s. 50).

Vi ønsker at barna skal utvikle skapende fantasi, kreativ tenkning og handling.

- **Innhold: Kulturopplevelser, museumsbesøk, teater, musikk og fortellerstunder. Ulike formingsaktiviteter. Rollelek. Sansestimulering. Fantasisamtaler. Sang, rim og regler. Lese bøker.**

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Få prøve ut ulike materialer og teknikker ved formingsaktiviteter; blyant, tusj, maling med fingre – pensel, ulike typer maling, leire • Se på bilder	• Tegne med tykke kritt • Maling med ulike teknikker, farger m.m • Delta på kino/konserter og utstilling • Formingsaktiviteter med materiell og utstyr tilpasset alder og modning • Dramatisering av enkle eventyr	• Tegning; tusjer, fargekritt, blyant og viskelær • Maling med ulike teknikker, farger m.m • Sjablonger, bruke mønster, mønstersakser • Dramatisering av eks. eventyr • Film, konserter, utstillinger • Formingsaktiviteter med materiell og utstyr tilpasset alder og modning

4. Natur, miljø og teknologi.

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider» (Rammeplanen s. 52).

Vi ønsker å gi barna gode opplevelser ute i naturen og lære dem hvordan vi kan ta vare på miljøet, naturen, dyr og planteliv. Barna skal også lære nytteverdi i planter og vekster.

- **Innhold: Tur i skogen. La barna prøve seg på oppgaver ved bruk av teknikk (bygge bål, spikke pinner, kutte grønsaker osv.). Kjøkkenhage. Innhøsting av bær, sopp o.l.**

Vi har et eget årshjul som viser hva vi gjør i de ulike årstidene/månedene.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Være ute i det meste som finnes av vær og føre. Kjenne forskjellene på kroppen • Bli kjent i barnehagemiljøet og i nærområdet • Se på/undre seg over dyr, insekter, planter og	• Turdager i naturen rundt barnehagen, Knuthaugen. • Fast ute uke på høsten og våren med matlaging ute på bålet • Se på insekter og dyr som dukker opp både inne og ute • Samtale om naturens endringer i de ulike årstidene • Sanger til årstidene • Ikke kaste søppel ute • Bruke naturmaterialer til ulike formingsaktiviteter	• Turdager i nærmiljøet; Knuthaugen, Eventyrskogen, Trollskogen • Fast ute uke på høsten og våren med matlaging ute på bålet • Søppel/kildesortering • Tilegne seg kunnskap om insekter, dyr, planter og trær ved å spørre, se, bruke naturen og undersøke • Samle naturmateriale og bruke i ulike formingsaktiviteter

5. Etikk, religion og filosofi.

«Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formuler spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft» (Rammeplanen s. 54).

Vi ønsker å bidra til at barna utvikler toleranse og interesse for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og livssynsmessig tilhørighet.

Vi ønsker å skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike måter å leve på gjennom markering av religiøse og kulturelle tradisjoner i barnehagen

1-2 år	3-4 år	5-6 år
- Lære grunnleggende regler for hvordan vi er mot hverandre; være snille og greie, dele og leke sammen, ikke slå, dytte eller bite - Lære bordskikk	- Tilegne seg regler, hvordan vi er mot hverandre, bordskikk - Lære om høytider; hvorfor og hvordan de feires - Få mulighet til å undersøke og undres over ulike ting - Følelser, egne og andres; glad, sint, lei meg, redd m.m - Undre seg over konsekvenser av egne handlinger	- Følge samfunnets grunnleggende regler og normer. Grensesetting, bordskikk, empati. «Den gylne regel» - som du vil at andre skal være mot deg, skal du være mot andre. - Lære om høytider; hvorfor og hvordan de feires - Gi barna mulighet til å undre seg over ting i naturen og hvordan ting fungerer - Lære om andre kulturer, barn i alle land, at alle er like mye verdt, fadderbarnet og dets liv

6. Nærmiljø og samfunn.

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden» (Rammeplanen s. 56).

Vi ønsker at barna skal bli kjent med nærmiljøet og deler av samfunnet ved å benytte oss det Namsos har å tilby av natur og historie.

- **Innhold: Turer i nærområdet. Museumsbesøk. Se i bøker. «Bestige» topper i nærmiljøet.**

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Delta i barnehagehverdagen ut fra egne forutsetninger • Være med på turer • Delta på barnehagens aktiviteter • Omsorg og trygghet, vise medfølelse • Bli kjent med ulike familieformer	• Bli kjent med andre, lære å respektere og godta andre • Delta på barnehagens aktiviteter • Være med på turer • Omsorg og trygghet, vise medfølelse • Innblikk i ulike kulturer og tradisjoner, samene. • Bli kjent med ulike levesett og familieformer	• Lære om stedet/byen vi bor, besøke forskjellige steder • Ingen er like, godta/respektere hverandre • Valg og holdninger • Delta på ulike aktiviteter i barnehagen • Bli trygg på seg selv og andre • Lære om samene som Norges urbefolkning, lære litt om deres kultur, tradisjoner og levemåte • Martnastur for skolestartere • Bli kjent med ulike levesett og familieformer

7. Antall, rom og form.

*«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende»
(Rammeplanen s. 53).*

Vi ønsker at barna skal oppleve glede over å utforske og leke med tall, mengder, størrelser, former og rom, samt at de blir kjent med matematiske målbegreper.

Innhold: Eventyr, rim, regler, tellesanger, spill og bøker. Samlingsstunder. Leke med forskjellige begreper, tall og former. Benevne matematikk i hverdagen.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
• Klosser i forskjellige former, f.eks putteboks • Enkel telling før matsang, i samling osv. • Motsetninger som f.eks. stor og liten	• Klosser i forskjellige former • Lære begrep som firkant, trekant, sirkel • Motsetninger som f.eks. liten – stor, lett – tung, mye – lite, se og kjenne forskjellen • Telle sammen, se i tellebøker	• Se på tall, telle i ulike sammenhenger, se mengder, lotto • Se på og sortere etter farge, form, størrelse osv. • Kjenne på tung/lett, måle, veie, lete etter former, farger m.m • Bygge med ulike ting/materialer, byggesett, lego, jovo, modelleire, puslespill m.m